

Proovivõtjuhend veiste respiratoorhaiguste (veiste viirusdiarröa, infektsioosne rinotraheiid ja paragripp-3) kompleksuuringuks

Proovide võtmine

Viiruse DNA/RNA määramine PCRga:

- ninanõre tampooniproov;
- trahhea- bronhiaal lavaaž;
- organmaterjal surma järgselt: kopsud ja trahhea

Proovivõtutaara

- Proovivõtuks vajaminevaid tampoone väljastavad kõik Veterinaar- ja Toidulaboratooriumi piirkondlikud laborid.

Patoloogilise materjali võtmisel molekulaarseks uuringuks:

- Nõreproovid tuleks võtta selleks ettenähtud tampoonidega. Oluline on proovivõtuaeg. Veised eritavad viirust 3-5 päeva haiguse alguses, mil ninanõre on veel katarraalse iseloomuga ja ei ole lisandunud mädatekitajaid. Proove võib võtta ka loomadelt, kellel haigusele omased kliinilised tunnused puuduvad, kuid on palavikus (39,5°C).
- Organproovid (lahangumaterjal) võetakse muutusteta ning patoloogiliste muutustega koe piirialalt. Kõige parem on saata laboratooriumisse terve organ.
- Proovide võtmine teostatakse võimalikult puhtalt.

Proovide laborisse saatmine

Nii vereproovid, organ- kui nõreproovid tuuakse/saadetakse Veterinaar- ja Toidulaboratooriumi Tartu laborisse.

- Trahhea- bronhiaal lavaaž ja nõreproovid toimetatakse laborisse võimalikult kiiresti, ideaaljuhul 4-6 tunni jooksul (kuid mitte hiljem kui 24h peale proovi võtmist). Kui proovide kohene transport ei ole võimalik, siis säilitatakse proove +4...+6 °C juures. **NÕREPROOVE MITTE KÜLMUTADA!**
- Organproovid tuleb toimetada laborisse 4-6 tunni jooksul (kuid mitte hiljem kui 24h peale proovi võtmist). Kui proovide kohene transport ei ole võimalik, siis säilitatakse proove +4...+6 °C juures või külmutatakse -20 °C juures.
- Proovid pakitakse lekkekindlalt ja väline pakkematerjal peab olema saastumata ning puhas. Levinud pakkematerjaliks praktikas on seemenduskindad või uued kilekotid. Samuti võib kasutada kaanega purke.
- Iga organ tuleks pakkida eraldi (ristsaastumise vältimiseks).

Laborisse laekuv info proovide saabumisel

- Proovide võtja informeerib laborit proovide saatmisest ja eeldatavast laborisse jõudmise ajast.
- Koos proovidega saadetakse laborisse korrektset täidetud ja piisavalt infot sisaldav kaaskiri, mille leiab VTL-i kodulehelt [tellimuste vormid](#) alt. Oluline on märkida kaaskirjale proovi võtmise täpne kuupäev ja kellaaeg.

Lisainfo

Viroloogia-seroloogia osakond, telefon 7 386 111 või 50 66687

Molekulaaranalüüsi osakond, telefon 7 386 121